

อาทรทวิปัสสภิกขุ วตถุ ฯ

“กมุฏฐปมนุติ อิมํ ฐมฺมเทสนํ สตุถา สาวตถุถิยํ วิหรนฺโต
อาทรทวิปัสสเก ภิกขุ อารพภ กเถสิ ฯ

เทวดาทํอาบายหลอนภิกขุ

(หน้า ๑๔๐-๑๔๒ สาวตถุถิยํ กิร - สนฺตีกํ คมิสฺสามาติ)

สาวตถุถิยํ กิร ปญจสตา ภิกขุ สตุถุ สนฺตีกเ ยาว อรหตุตา
กมฺมญฺจํ คเหตุวา “สมณฐมํ กิรฺสามาติ โยชนสทมคํ
คนฺตฺวา เอกํ มหาคามํ อคฺมํสุ ฯ อถ เน มนุสฺสา ทิสฺวา
ปญฺจตฺตาสเนสุ นิสฺสทาเปตฺวา ปณฺเฑเทหิ ยาคฺคาทํทํ ปริวิสิตฺวา
“กตฺถ ฆนฺเต คจฺจนฺตํ ปุจฺจิตฺวา, “ยถาพาสุกฺกญฺจํนฺตํ วุตฺเต,
“ฆนฺเต อิมํ เตมาสํ อิเชว วสถ, มยํปี ตุมฺหากํ สนฺตีกเ สรณฺสุ
ปตฺติญฺจาย สีสานิ รุกฺขิสฺสามาติ ยาจิตฺวา เตสํ อธิวาสนํ วิทิตฺวา
“อวิทุเร จาเน มหนฺโต ว วนฺสณฺฑเ อตฺถิ, เอตฺถ วสถ ฆนฺเตติ
วตฺวา อฺยโยเชสฺสุ, เต ภิกขุ ตํ วนฺสณฺฑํ ปวิสฺสุ, ตสฺมี วนฺสณฺฑเ
อธิวตฺถา เทวตา “สึลวฺนฺโต อฺยยา อิมํ วนฺสณฺฑํ อนฺุปฺปตฺตา;
อฺยตฺตํ โข ปน อมฺหากํ อฺยเยสุ อธิ วสนฺเตสุ ปุตฺตภาตีกํ
คเหตุวา รุกฺขเ อภิรฺยห วสิตฺนฺตํ โอตริตฺวา ญฺมียํ นิสฺสิตฺวา
จินฺตยฺสิสุ “อฺยยา อิมสฺมี จาเน อชฺเชกรตฺตํ วสิตฺวา อทฺธา เสว
คมิสฺสนฺตํ ๑ ภิกขุปี ปฺนทิวเส อนฺุโตคาเม ปิณฺฑาย จริตฺวา ปฺน
ตเมว วนฺสณฺฑํ อากมฺสิสุ ฯ เทวตา “ภิกขุสงฺโฆ สฺวาตนาถ เกนจิ
นิมนฺตํโต ภวิสฺสติ, ตสฺมา ปฺน อากจฺนติ, อชฺช คมนํ น ภวิสฺสติ,
เสว คมิสฺสนฺตํ มณฺเฑติ อิมินา อฺปาเยน อทฺตมาสมตฺตํ ญฺมียเมว

อจฉฐึ ๑ ๓โต จินตยึสุ “ภทนต์ อิมึ เตมัส อึเชว มณเเว
 วสิสุสนุติ, อึเชว โข ปน วสนุเตสุ อมหากึ รุกเข อภิรุหิตวา นิ
 สึทิตุปี อยุตตุ; เตมัส ปุตตภาติเก คเหตุวา ภูมึยึ นิสึทนต์จันานึปี
 อมหากึ ทุกขานึ; กึณจึ กตุวา อึเม กึกขุ ปลาเปตุ วุณฐึตีติ ๑ ๓
 เตสุ เตสุ รตติฎจันทึวาฎจันเนสสุ เจว จงกมนโกฎฐึ จ จินนึสึตานึ
 กพนุธานี ทสเสตุ อมนุสสททญจ สาวेतุ อารกึสุ ๑ กึกขุนึ
 จึปีตกาสาทโย โรคา ปวตตุสึ ๑ ๓ เต อณณมณณึ “ตุยหึ อาวุโส
 กึ รุชชติ, ตุยหึ กึ รุชชตีติ ปุจฉิตวา “มยหึ จึปีตโรโค มยหึ
 กาโสติ วตุวา “อาวุโส อหึ อชช จงกมนโกฎฐึยึ จินนึสึสึ อททสึ,
 อหึ รตติฎจันเน กพนุชึ อททสึ, อหึ ทึวาฎจันเน อมนุสสททหึ
 อสึโสสึ, ปรัวชเชตพพยุตตกมิทึ จัน, อมหากึ อึธ อผาสุกึ โหติ,
 สตุถุ สนตึกึ คมิสสามาติ ๑

เทวดากลับได้เมตตาจิต

(หน้า ๑๔๒-๑๔๓ เต นิกขมิตวา - อนิเวสโน สึยาติ)

เต นิกขมิตวา อณุปุพเพน สตุถุ สนตึกึ คนตุวา วนุทิตวา เอกมนตุ
 นิสึทึสึ, อถ เน สตุถา อาท “กึ กึกขเว ตสุมึ จันเน วสิตุ น
 สกขิสสุธาติ ๑ “อาม ฆนุเต: อมหากึ ตสุมึ จันเน วสนุตัน อเวรุปานึ
 เภรวารมณณานึ อุปฎจหนุติ, เตน อเวรุปี อผาสุกึ โหติ, เตน มยึ
 ‘วชเชตพพยุตตกมิทึ จันนุติ ตึ ฉทเหตุวา ตุมหากึ สนตึกึ อา
 คตาติ ๑ “กึกขเว ตตุเถว ตุมหากึ คนตุ วุณฐึตีติ ๑ “น สกกา
 ฆนุเตติ ๑ “กึกขเว ตุมเห อาวุธึ อคเหตุวา คตา, อึทานึ อาวุธึ
 คเหตุวา คจฉธาติ ๑ “กตราวุชึ ฆนุเตติ ๑ สตุถา “อหึ โว อาวุธึ

ชิตลยจ รกฺเข อนิเวสโน สียาติ ฯ

ตตถ กุมฺภปมฺนติ: อพฺลทฺพฺพลตฺเถน อนทฺธนิตายตาว
 กาลิกตฺเถน อิมํ เกสชาติสมฺหสงฺขาตํ กายํ กุมฺภปมํ กุลาตภาชนสทิสํ
 วิทิตฺวา ฯ นครูปมํ จิตฺตมิตํ ฤเกตฺวาติ: นครํ นาม พหิทฺธา ฤริ โห
 ติ คมฺภีรปริงํ ปาการปริกฺขิตตํ ทฺวารณฺณาลกฺยตฺตํ, อนฺโต สุวิกตฺตํวิธิ
 จตฺกุกสิงฺฆาณฺนสมฺปนฺนํ อนฺตราปณฺํ ตํ “วิลุมฺปิสุสฺมาติ พหิทฺธา โจรา
 อาคนฺตฺวา ปวิสิตฺตํ อสฺกโกนฺตา ปพฺพตํ อาสชช ปฏฺิหฺตา วิย คจฺจนฺ
 ติ; เอวเมว ปณฺทิตฺโต กุลปฺตฺโต อตฺตโน วิปฺสฺสนาจิตฺตํ ฤริ นครสทิสํ
 กตฺวา ฤเกตฺวา นครเ ฤโต เอกโตธาราทีนา นานปฺปกาเรน อาวฺเรน
 โจรคณฺํ วิย วิปฺสฺสนามเยน จ อริยมคฺคมเยน จ ปณฺณาวฺเรน
 ตํ ตํ มคฺควชฺณํ กิเลสํ ปฏฺิพาหนฺโต ตํ กิเลสมารํ โยธเถ ปหเรย
 ยาทิ อตฺโต ฯ ชิตลยจ รกฺเขติ: ชิตํ อุปฺปาทิตํ ตฺรณฺวิปฺสฺสนํ
 อาวาสสฺปฺปายอฺตุสฺปฺปายโกชนสฺปฺปายปฺกคฺลสฺปฺปาย- ฐมฺมสฺสวนสฺปฺปายา
 ทีนํ อาเสวนฺโต อนฺตรนฺตรา สฺมาปฺตตี สฺมา-ปชฺชิตฺวา ตโต วุจฺจาย
 สุทฺธจิตฺเตน สงฺขารเ สมฺมสนฺโต รกฺเขยฺย ฯ อนิเวสโน สียา
 ติ: อนาลโย ภเวยฺย ฯ “ยถา นาม โยโธ สงฺคามสีเส พล
 โภจฺจกํ กตฺวา อมิตฺเตหิ สทฺธิ ยฺชฺณนฺโต ฉาโต วา ปิปาสิโต วา หุต
 วา สนนฺนาเห สติเล อาวฺเร วา ปติเต พลโภจฺจกํ ปวิสิตฺวา วิสฺสมิต
 วา ภูณฺชิตฺวา ปิวิตฺวา สนนฺยหิตฺวา อาวฺธ
 คเหตุวา ปุณฺ นิกฺขมิตฺวา ยฺชฺณนฺโต ปฺรเสณํ มทฺทติ อชิตํ ชินาติ
 ชิตํ รกฺขติ; โส หิ สจเ พลโภจฺจเก เอวํ วิสฺสมนฺโต ตํ
 อสฺสาเทนฺโต อจฺเจยฺย, รชฺชํ ปฺรหตฺถคตํ กเรยฺย; เอวเมว ภิกฺขุ
 ปฏฺิลทฺธํ ตฺรณฺวิปฺสฺสนํ ปุณฺปฺปณฺํ สฺมาปฺตตี สฺมาปชฺชิตฺวา ตโต

วุฒิจาย สุทฺถจิตฺเตน สงฺขารเ สมนฺสนโต รกฺขิตุํ สกฺโกติ อุตฺตริ-
มคฺคปฏฺฐิตาเกน กิเลสมารุํ ชินาติ; สเจ ปน โส สฺมาปตฺติเมว อสฺ
สาเทติ สุทฺถจิตฺเตน ปุณฺปุณฺํ สงฺขารเ น สมนฺสติ ฯ มคฺคผล-
ปฏฺฐิเวธํ กาคุํ น สกฺโกติ; ตสฺมา รกฺขิตพฺพยุตฺตํ รกฺขนฺโต
อนิเวสโน สฺยา สฺมาปตฺตีํ นิเวสนํ กตฺวา ตตฺถ น นิเวเสยฺย อาลยํ
น กเรยฺยาติ อตฺถโธ ฯ “ตุมฺเห เอวํ กโรถาติ เอวํ สตฺถา เตสํ
ภิกฺขุณฺํ ฐมฺมํ เทเสติ ฯ

เทสนาวสานเ ปญฺจสตา ภิกฺขุ นิสินฺนญฺจาเน สินฺนาว สห
ปฏฺฐิสฺมฺภิทาหิ อรหตฺตํ ปตฺวา ตถาคตฺสส สุวณฺณวณฺณํ สรวิํ
วณฺณเณนฺตา โถเมนฺตา วนฺทนฺตา ว อาคจฺฉิสฺสูติ ฯ
อารทฺธิวิปฺสสภิกฺขุ วตฺถุ ฯ
